

Raadsvoorstel

Onderwerp:	Beleidsplan Sociale Basis 'Culemborg maken we samen'
Portefeuillehouder:	M. Peters
Datum college besluit:	16 september 2025
Behandelend ambtenaar:	Bart de Blecourt
Registratienummer:	GZDGCB2182122/2189425

Inleiding

De gemeente Culemborg wil een samenleving waarin iedereen kan meedoen, zich verbonden voelt en passende ondersteuning krijgt wanneer dat nodig is. Het versterken van de sociale basis is daarbij essentieel.

Landelijk benadrukt het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) het belang van preventie, gezondheid en een sterke gemeenschap. Lokaal sluit dit aan bij de Visie Sociaal Domein Culemborg, waarin veerkracht, samenredzaamheid en het versterken van gemeenschappen centraal staan.

Toch staan sociale samenhang en bestaanszekerheid in sommige wijken en bij kwetsbare groepen onder druk. Tegelijkertijd zijn er veel waardevolle initiatieven van inwoners en organisaties die bijdragen aan verbondenheid en veerkracht.

Met dit beleidsplan wil de gemeente samen met inwoners, professionals en partners werken aan een duurzame, inclusieve en gezonde sociale basis voor Culemborg.

Tegelijkertijd met het beleidsplan Sociale Basis leggen we ook de Visie Sociaal Domein voor. Hierin wordt de visie op de sociale basis in samenhang met het Sociaal Team Culemborg en aanvullende/tweedelijns zorg beschreven. In het beleidsplan Sociale Basis worden deze visie uitgewerkt in beleidsdoelen voor de sociale basis en onze inzet om deze doelen te bereiken.

Voorstel Raadsbesluit

De gemeenteraad van de gemeente Culemborg besluit:

1. Het beleidsplan Sociale Basis 'Culemborg maken we samen' vast te stellen (GZDGCB2182122/2189377).

Argumenten

1.1 De sociale basis is essentieel voor preventie, samenredzaamheid en het voorkomen van zwaardere zorg.

Een sterke sociale basis zorgt er voor dat problemen vroegtijdig worden gesignaleerd en inwoners laagdrempelig steun vinden in hun omgeving. Dit voorkomt dat kleine problemen uitgroeien tot zware zorgvragen. Daarnaast vergroten informele netwerken en buurtinitiatieven de veerkracht en samenredzaamheid, waardoor inwoners meer regie ervaren en minder afhankelijk zijn van professionele hulp. Zo draagt de sociale basis direct bij aan een gezonde, inclusieve en duurzame samenleving.

1.2 Het plan sluit aan bij landelijke akkoorden en lokale visies.

Het versterken van de sociale basis sluit direct aan bij landelijke akkoorden zoals het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA), die nadruk leggen op preventie, gezondheid en samenwerking. Ook lokaal sluit dit beleid aan bij het Plan Gezond en Actief Culemborg en de motie van de gemeenteraad (motie Uitvoering transitieplan sociaal domein d.d. 06-07-2023) om de sociale basis te versterken. Door deze verbinding wordt niet alleen voldaan aan landelijke randvoorwaarden, zoals de Brede SPUK-regeling, maar wordt ook gewerkt vanuit een gedeelde lokale ambitie: een veerkrachtige, gezonde en inclusieve samenleving.

1.3 Het plan geeft richting aan de doelen, acties en indicatoren voor monitoring.

Dit beleidsplan biedt een kader om de sociale basis in Culemborg gericht te versterken. Het formuleert duidelijke doelen (zoals het terugdringen van gezondheidsverschillen en het bevorderen van samenredzaamheid), vertaalt deze naar concrete acties in de wijk en benoemt meetbare indicatoren om voortgang en effecten zichtbaar te maken. Zo wordt niet alleen richting gegeven aan uitvoering, maar wordt ook geborgd dat resultaten kunnen worden gevolgd, geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Kanttekeningen

1.1 De sociale basis is geen beleidsinstrument maar een maatschappelijk fundament.

De sociale basis bestaat naast de institutionele sociale basis, zoals het welzijnswerk, ook uit de netwerken, voorzieningen en initiatieven die het dagelijks leven van inwoners dragen. Het gaat om buurten, verenigingen, vrijwilligers, familie en laagdrempelige ontmoetingsplekken waar mensen elkaar ondersteunen. Dit fundament kan niet 'gemaakt' of volledig gestuurd worden door beleid; het ontstaat en groeit vanuit de samenleving zelf. De gemeente kan wel voorwaarden scheppen, samenwerking stimuleren en initiatieven van inwoners en organisaties versterken. In het beleidsplan hebben we dan ook opgenomen dat we willen dat de institutionele sociale basis zich (nog) meer richt op het versterken van de persoonlijke en gemeenschappelijke sociale basis.

1.2 De uitvoering vraagt continuïteit, samenwerking en maatwerk

Het versterken van de sociale basis is een langdurig proces dat vraagt om continuïteit in aandacht, middelen en inzet. Succes is alleen mogelijk door nauwe samenwerking tussen inwoners, maatschappelijke organisaties, zorg- en welzijnspartijen, onderwijs en gemeente.

Kosten, Baten, Dekking

Het vaststellen van het beleidsplan heeft geen directe financiële consequenties. De uitvoering van het beleidsplan vindt plaats binnen bestaande budgetten of wordt betrokken bij toekomstige begrotingsafwegingen.

Personele en/of Juridische gevolgen

Het plan vraagt inzet van beleidsadviseurs, samenwerking met partners en een andere manier van werken. Er is geen sprake van nieuwe taken, maar van een transformatie in denken en doen.

Communicatie en Burgerparticipatie

Het beleidsplan wordt gedeeld met partners en gepubliceerd op de gemeentelijke website. Het beleidsplan wordt toegelicht in overleggen met partners en in de raad.

Bijlage:

1. Beleidsplan Sociale Basis 'Culemborg maken we samen' (GZDGCB2182122/2189377)
-

Raadsbesluit

Registratienummer: GZDGCB2182122/2189425

De gemeenteraad van de gemeente Culemborg besluit:

1. Het beleidsplan Sociale Basis 'Culemborg maken we samen' vast te stellen (GZDGCB2182122/2189377).
-

Aldus besloten in de vergadering van de Raad,

Gehouden op 27 oktober 2025.

De griffier
D. van der Harst

De voorzitter
G.D. Renkema